

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320065
NAZWA
OBSZARU Torfowisko Poradz

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320065	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Torfowisko Poradz

1.4. Data opracowania 2008-10	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-01
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 1 grudnia 2022 r. w spr. soo Torfowisko Poradz (PLH320065)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
15.6062

Szerokość geograficzna
53.9173

2.2. Powierzchnia [ha]:

567.53

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3160			0.15		G	B	C	C	C
7110			6.96		G	B	C	B	C
7120			1.44		G	C	C	C	C
7140			31.19		G	B	C	B	B
91D0			45.08		G	B	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

--

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	95.24
N10	4.64
N16	0.11
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065 zlokalizowany jest w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie kołobrzeskim i świdwińskim, pomiędzy miejscowościami: Poradz, Powałice, Kamień Rymański. Są to tereny leśne administrowane w większości przez Nadleśnictwo Gościno z licznymi torfowiskami przejściowymi i lasami bagiennymi. Powierzchnia ostoi wynosi 567,53 ha. Zdecydowana część obszaru znajduje się w gminie Sławoborze (ok. 506 ha), a mniejsza część w gminie Rymań (ok. 62 ha).

Charakterystyczne dla mezoregionu są wysoczyzny morenowe płaskie i faliste, poprzecinane z północy na południe wąskimi rynnami glacialnymi wykorzystywanymi przez rzeki. Najbliższe badanemu obszarowi są rynna Mołstowej i rynna Jeziora Kamienica. Najwyższe okoliczne wzniesienie to Kobyła Góra (85,8 m n.p.m.) będąca punktem kulminacyjnym kemów koło Rymania. Obszar Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065 zajmuje podłużne, bezodpływowe obniżenia terenu wypełnione przez kompleks śródlęśnych torfowisk na krańcach rozległego sandru wchodzącego w skład Niziny Białogardzkiej. Obszar pomiędzy torfowiskami porastają suboceaniczne bory sosnowe Leucobryo-Pinetum. Torfowiska mają zróżnicowaną powierzchnię, obok drobnych liczących nie więcej niż 0,3 ha, występuje tu też rozległy mszar otwarty zajmujący około 27 ha oraz rynna torfowa porośnięta mszarami i lasami bagiennymi na łącznym areale liczącym około 53 ha. Torfowiska mszarne otoczone są pasami bagiennych borów sosnowych i brzezin. W północno-zachodniej części ostoi wśród torfowisk występują jeziora dystroficzne ze zbiorowiskami grążela drobnego, osoki aleosowatej oraz luźnymi płatami siedmiopalecznika błotnego i czermieni błotnej. Ten typ zbiorowisk do niedawna był bardziej powszechny. Zmniejszanie się powierzchni małych eutroficznych „oczek wodnych”, a w dalszej konsekwencji ich zanik jest spowodowany utrzymującą się uciążliwą suszą, która w konsekwencji prowadzi do obniżenia poziomu wody i nasilenia procesów sukcesyjnych oraz ewolucji biocenotycznej. Pła i mszary tworzą torfowce poprzerastane najczęściej turzycą dzióbkową w części centralnej i sitem rozpięchłym na obrzeżach. Poza tym występują tu mszary z turzycą nitkową i bagienną, wełnianką wąskolistną, przygielką białą, niewielkie fragmenty zajmują zbiorowiska typowe dla torfowisk wysokich. Największe torfowisko reprezentuje typowy ciąg sukcesyjny dla torfowisk mszarnych – od zarastającego jeziora dystroficznego, poprzez płą i mszary do krzewinkowych zbiorowisk mszarnych z bażyną czarną i wrzosem, przechodzących w zarośla bagna zwyczajnego poprzerastane nalotem sosny i dalej w bory bagienne i wilgotne bory trześlicowe. Na części torfowisk widoczne ślady po eksploatacji torfu w postaci zagłębień o regularnych kształtach wypełnionych mszarami torfowcowymi.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065 obejmuje niewielką powierzchnię liczącą 567,53 ha. Położony jest w obrębie rozległego sandru Równiny Białogardzkiej, gdzie w podłużnych, bezodpływowych obniżeniach terenu wytworzył się kompleks śródlęśnych torfowisk. Przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065 jest pięć typów siedlisk zależnych od wód, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, do których należą: 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea), a także 91D0 Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne.

Spośród siedlisk przyrodniczych występujących w tym obszarze największe zasoby posiadają 91D0 Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne oraz 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea). Tereny zawierające się pomiędzy torfowiskami porastają suboceaniczne bory sosnowe Leucobryo-Pinetum.

Przynajmniej część tego obszaru podlegała w przeszłości eksploatacji torfu. Charakterystyczne dla torfowisk obszaru są pła

i mszary budowane przez torfowce *Sphagnum* sp. z turzycą dzióbkowatą *Carex rostrata*, nitkowatą *C. lasiocarpa*, bagienną *C. limosa*, wełnianką wąskolistną *Eriophorum angustifolium* i przygielką białą *Rhynchospora alba*. Część torfowisk pokrywa wełnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum* i torfowce będące wskaźnikami oligotrofizacji siedlisk. Obrzeża zajmują najczęściej skupiska situ rozpięzchłego *Juncus effusus*. Ciekawym obiektem jest największe torfowisko ostoi rozpościerające się na ok. 27 ha, stanowiące dobrze zachowany mszar. Można tam zaobserwować typowy ciąg sukcesyjny torfowisk mszarnych – od otwartego torfowiska, przez zarośla bagna zwyczajnego *Ledum palustre* z karłowatą sosną *Pinus sylvestris*, po bory bagienne i wilgotne bory trzęślicowe.

Siedliska przyrodnicze:

3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne

W obszarze siedlisko reprezentowane jest przez dwa niewielkie zbiorniki śródlądne, które wydzieliły się wskutek zarastania i wypływania się większego akwenu. Wokół jeziorok występuje dobrze zachowane torfowisko przejściowe (7140). Jezioroka cechują się mezotroficznym charakterem, kwaśną, ciemno zabarwioną wodą o dużej zawartości kwasów humusowych oraz niewielką ilością substancji pokarmowych. Okala je pło mszarne zbudowane z turzycy dzióbkowatej *Carex rostrata*, turzycy nitkowatej *C. lasiocarpa* oraz torfowców *Sphagnum* sp., a także kępy situ rozpięzchłego *Juncus effusus*. Na tafli wody występują luźne zgrupowania grążela drobnego *Nuphar pumila* w towarzystwie pojedynczych okazów grzybieni białych *Nymphaea alba* i rdestnicy pływającej *Potamogeton natans*.

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – siedlisko reprezentowane jest przez dwa niewielkie jezioroka o dobrych parametrach fizyko-chemicznych wody i ubogiej roślinności, typowej dla jezior dystroficznych.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – powierzchnia siedliska zweryfikowana w ramach sporządzania dokumentacji do planu zadań ochronnych (Wilhelm M. 2022).

Siedlisko zajmuje w obszarze 0,15 ha, co stanowi $> 0\%$ powierzchni tego siedliska w Polsce.

Stan zachowania: ocena C (średni lub zdegradowany) – ocena dokonana na podstawie kompletnej inwentaryzacji przyrodniczej siedliska w obszarze, jest wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II (dobrze zachowana). Strefy roślinne są dobrze wykształcone, w tym roślinność reprezentująca wskaźnikowe dla tego siedliska związki *Nymphaeion* i *Potamion*. Tafla jezior pokryta jest przez luźne zgrupowania grążela drobnego *Nuphar pumila* oraz grzybieni białych *Nymphaea alba* i rdestnicy pływającej *Potamogeton natans*. W toni wodnej nie stwierdzono innych gatunków roślin. W pasie wąskiego pła okalającego jeziora występuje m.in. turzycą dzióbkowatą *Carex rostrata*, torfowce *Sphagnum* sp., a także kępy situ rozpięzchłego *Juncus effusus*.

b) Stopień zachowania funkcji – III (średnie lub niekorzystne perspektywy). Na funkcjonowanie ekosystemów jeziornych bardzo mały wpływ mają bezpośrednie czynniki antropogeniczne. Największy wpływ na funkcjonowanie tych siedlisk mają czynniki klimatyczne – brak opadów i susze, które w dalszej konsekwencji prowadzą do przyspieszonej sukcesji

i ewolucji biocenotycznej, dlatego też nawet przy pełnej realizacji zaplanowanych działań ochronnych perspektywy na utrzymanie odpowiedniej struktury siedliska nie są pewne.

c) Możliwości odtworzenia – III (trudne lub niemożliwe). Biorąc pod uwagę naturalną dynamikę „starzenia się” jezior, ich małą powierzchnię oraz zaawansowane procesy zarastania

i wypływania, w niedalekiej przyszłości siedlisko może zanikać poprzez przekształcenie

się w torfowisko przejściowe. Zatem przywrócenie właściwej struktury i funkcji siedliska

w obszarze przy obecnie obserwowanych zmianach klimatycznych jest trudne. W celu zwolnienia procesów zarastania lub okresowej poprawy warunków wskazane jest w pasie przynajmniej 25 m wokół torfowiska, wyznaczenie ostoi różnorodności biologicznej.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca) – ze względu na niewielką powierzchnię siedliska i zaawansowane procesy sukcesji prowadzące do przekształcenia siedliska w torfowisko przejściowe.

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi metodami i wytycznymi.

7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

Torfowiska wysokie (żywe) zlokalizowane są w obszarze na dwóch stanowiskach – mniejszy płat

zdominowany przez trzęślicę, większy płat dobrze zachowany, położony w kompleksie tzw. „Torfowiska Drzeń” (Wilhelm M. 2022).

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – siedlisko reprezentowane jest przez dwa płaty porośnięte charakterystycznymi fitocenozami oraz licznymi gatunkami charakterystycznymi. Siedlisko charakteryzuje typowa roślinność mszarna z klasy Oxycocco-Sphagnetalia rosnąca w układzie kępkowo-dolinkowym. Na „Torfowisku Drzeń” przeplata

się ona mozaikowo z mezotroficzną roślinnością mszarną z klasy Scheuchzerio-Caricetea nigrae zajmującą dolinki, ale ma wyraźną tendencję do oligotrofizacji. Podstawowym budulcem mszaru są torfowce występujące najczęściej w towarzystwie: wełnianki pochwowatej *Eriophorum vaginatum*, modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia*, żurawiny błotnej *Oxycoccus palustris*, bagna zwyczajnego *Ledum palustre*, rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*, przygielki białej *Rhynchospora alba*. Mniejszy płat siedliska 7110 jest nieco bardziej przesuszony i w dużej części porośnięty trzęślicą modrą *Molinia caerulea*.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko to zajmuje łącznie 6,96 ha, stanowiące 0,2% zasobów krajowych siedliska.

Stan zachowania: ocena B (dobry) – będącą wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II (dobrze zachowana). Zachowana struktura kępkowo-dolinkowa ze zbiorowiskiem *Eriophorum vaginatum*-*Sphagnum fallax* (zespół wełnianki pochwowatej i torfowca kończystego).

b) Stopień zachowania funkcji – II (dobre perspektywy). Kondycję fitocenotyczną zbiorowisk pogarsza zaburzony reżim hydrologiczny, co sprzyja rozwojowi trzęślicy oraz wywiera wpływ na dynamikę sukcesji.

c) Możliwość odtworzenia – II (możliwe przy średnim nakładzie środków). Powierzchnia siedliska nie ulega zmniejszeniu i posiada dobre perspektywy rozwoju. Stan większego płatu siedliska ulegnie istotnej poprawie przy realizacji ochrony czynnej polegającej

na zahamowaniu odpływu wody z torfowiska (odcinkowe zasypanie rowów, budowa urządzeń hydrotechnicznych).

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca) – słabo zróżnicowane syntaksonomicznie siedlisko, choć posiadające dobre perspektywy rozwoju warunkowane stabilizacją reżimu hydrologicznego.

Stopień rozpoznania: utrzymanie dotychczasowej oceny G (dane o wysokiej jakości) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi metodykami i wytycznymi.

7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji

Siedlisko występuje w obszarze w postaci jednego płatu. Większa część siedliska porośnięta jest gęsto młodą, ok. 30-letnią sosną. Otwarte powierzchnie mszarne są niewielkie i nieliczne.

Reprezentatywność: ocena C (znacząca) – pomimo, iż proces sukcesyjny jest dość daleko posunięty, siedlisko jest dobrze uwodnione, a warstwa mszysta znajduje się w dobrej kondycji – dominuje tutaj *Sphagnum fallax*. Na otwartych powierzchniach występują typowe rośliny naczyniowe oraz torfowce. Gatunki zinwentaryzowane: rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, bagno zwyczajne *Ledum palustre*, wełnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum*, torfowiec kończysty *Sphagnum fallax*, torfowiec ostrolistny *Sphagnum capillifolium*.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – ocena dokonana na podstawie kompletnej inwentaryzacji przyrodniczej siedliska w obszarze. Areał siedliska w obszarze wynosi 1,44 ha, co stanowi $> 0\%$ powierzchni tego siedliska w Polsce.

Stan zachowania: ocena C (średni lub zdegradowany) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana) struktura siedliska silnie zaburzona poprzez obecność gęstego nalotu około 30-letniej sosny zwyczajnej, który wkroczył tam w następstwie sukcesji siedlisk leśnych (mała powierzchnia torfowiska oraz zaawansowane procesy zarastania i wypłykania mogą w niedalekiej przyszłości doprowadzić do zaniku siedliska i przekształcenia w siedlisko 91D0, które wykształca się w procesie sukcesji siedliska 7120). Z dawnej kępkowej roślinności pozostaje torfowiec kończysty *Sphagnum fallax*, przy niewielkim udziale torfowca ostrolistnego *Sphagnum capillifolium* i torfowca błotnego *Sphagnum palustre*.

b) Stopień zachowania funkcji – III (średnie lub niekorzystne perspektywy) ze względu na pogorszone warunki hydrologiczne torfowiska spowodowane obecnością rowu odwadniającego na obrzeżach siedliska w części SW torfowiska, a także częstymi i długimi okresami suszy. Pełna realizacja zaplanowanych działań ochronnych daje możliwość poprawy stanu struktury i funkcji siedliska na większości jego powierzchni. Jednakże poprawa warunków uzależniona jest od warunków klimatycznych. Ze względu na niewielką powierzchnię siedliska czynnikiem limitującym są tu pogłębiające się zmiany klimatu (głównie susze), na które w perspektywie regionalnej nie mamy istotnego wpływu.

c) Możliwości odtworzenia – II (możliwe przy średnim nakładzie środków). Powierzchnia siedliska posiada dobre perspektywy rozwoju. Stan siedliska ulegnie istotnej poprawie przy realizacji zabiegów ochrony czynnej polegających na usunięciu sosny zwyczajnej porastającej gęsto powierzchnię siedliska – cięcia należy wykonać według potrzeb, a także zahamowaniu odpływu wody z torfowiska (odcinkowe zasypywanie rowów, budowa urządzeń hydrotechnicznych). Ponadto w celu poprawy warunków wskazane jest w pasie przynajmniej 25 m wokół torfowiska, wyznaczenie ostoi różnorodności biologicznej.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca) – ocena wypadkowa z powyższych ocen.

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi metodykami i wytycznymi.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)

Torfowiska przejściowe rozproszone są na całej powierzchni obszaru. Są to zarówno izolowane płaty wśród lasów sosnowych, jak również płaty będące częścią kompleksu torfowisk (siedliska 3160, 7110, 91D0).

Najlepiej zachowane są płaty zajmujące największy areał na „Torfowisku Anielińskim” i „Torfowisku Drzeń” (odpowiednio 8,36 ha i 5,84 ha). Duża część stanowisk jest jednak przesuszona i opanowana przez trzęślicę modrą *Molinia caerulea*, a niektóre są bliskie inicjalnym postaciom borów bagiennych. Fitocenozy porastające siedlisko reprezentują m.in.: zespół turzycy dzióbkowatej *Sphagno-Caricetum rostratae*, zespół turzycy nitkowatej *Caricetum lasiocarpae*, *Eriophorum vaginatum-Sphagnum fallax*, zespół wełnianki pochwowatej i torfowca kończystego *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvi*, zbiorowisko z trzęślicą modrą *Molinia caerulea*, *Molinia caerulea-Sphagnum fallax*, zbiorowisko z turzycą pospolitą *Carex nigra*.

Reprezentatywność: ocena B (dobra) – siedlisko reprezentowane jest przez kilkanaście płatów porośniętych charakterystyczną roślinnością, choć słabo zróżnicowaną (głównie są to: *Sphagno-Caricetum rostratae*, *Caricetum lasiocarpae*, *Eriophorum vaginatum-Sphagnum fallax*). W wielu przypadkach cechuje się zaburzonym reżimem hydrologicznym, co sprzyja rozwojowi trzęślicy *Molinia caerulea* oraz wywiera wpływ na dynamikę sukcesji.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – powierzchnia siedliska zweryfikowana w ramach sporządzania dokumentacji do planu zadań ochronnych (Wilhelm M. 2022).

Siedlisko zajmuje w obszarze 31,19 ha, co stanowi $> 0\%$ powierzchni tego siedliska w Polsce.

Stan zachowania: ocena B (dobry) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II (dobrze zachowana) struktura siedliska zgodnie

z dokonaną oceną jest stosunkowo dobrze zachowana. W płatach siedliska występują następujące gatunki charakterystyczne: żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, wełnianka wąskolistna *Eriophorum angustifolium*, turzycy dzióbkowatej *Carex rostrata*, wełnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum*, rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, turzycy nitkowatej *Carex lasiocarpa*, turzycy pospolitej *Carex nigra* oraz torfowiec kończysty *Sphagnum fallax*. Pokrycie mchów mieści się w granicach 65-100%, z czego na całkowite pokrycie mchów przypada ponad 50% powierzchni, w strukturze mchów od 60% do 100% udziału ma torfowiec kończysty *Sphagnum fallax*. Na części płatów zwłaszcza w strefach peryferyjnych obserwuje się przesuszenie lub zagrożenie przesuszeniem. Na terenach przesuszonych rozprzestrzeniają się gatunki ekspansywne, głównie trzęślica modra *Molinia caerulea*, co prowadzi do ustępowania pozostałych gatunków z warstwy zielnej.

b) Stopień zachowania funkcji – II (dobre perspektywy) funkcja siedliska zgodnie z dokonaną oceną jest stosunkowo dobrze zachowana. Miejscami występują pogorszone warunki hydrologiczne. W miejscach z deficytem wody widoczne przesuszenia na powierzchni,

ale poziom wody nie niżej niż 20 cm. Punktowo z oznakami długotrwałego przesuszenia. Przesuszenie głównie jest efektem obecności rowów melioracyjnych. Poprawa sytuacji możliwa poprzez blokowanie odpływu wody (zasypywanie lub budowa zastawek

na rowach). Powierzchnia częściowo zmniejszyła się kosztem siedliska 91D0 i 7110 (oligotrofizacja). Pełna realizacja zaplanowanych działań ochronnych daje możliwość poprawy stanu struktury i funkcji siedliska na większości jego powierzchni.

c) Możliwości odtworzenia – II (możliwe przy średnim nakładzie środków). Powierzchnia siedliska posiada dobre perspektywy rozwoju. Stan siedliska ulegnie istotnej poprawie przy realizacji zabiegów ochrony czynnej polegających na usunięciu podrośtu i nalotu drzew, głównie sosny oraz miejscami brzozy, wierzb szarej, świerka, kruszyny w zależności od zagęszczenia w jednym, dwóch lub większej ilości nawrotów (we wskazanych miejscach dopuszcza się obrączkowanie drzew), a także zahamowaniu odpływu wody z torfowiska (odcinkowe zasypywanie rowów, budowa urządzeń hydrotechnicznych). Ponadto w celu poprawy warunków wskazane jest w pasie przynajmniej 25 m wokół torfowiska, wyznaczenie ostoi różnorodności

biologicznej.

Ocena ogólna: ocena B (dobra) – ocena wypadkowa z powyższych ocen, dobra reprezentatywność i dobre perspektywy poprawy warunków hydrologicznych.

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi metodykami i wytycznymi.

91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*)

i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne

Bory i lasy bagienne rozproszone są na większym obszarze ostoi. Część z nich włączona jest do sieci ostoi różnorodności biologicznej ustanowionej przez Nadleśnictwo Gościno. Opanowały one dawniej eksploatowane obszary o zaburzonym reżimie hydrologicznym

lub wykształciły się na drodze sukcesji naturalnej otwartych mszarów. Bory i lasy bagienne

są reprezentowane zarówno przez brzezinę bagienną *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis* jak i bór bagienny *Vaccinio uliginosi-Pinetum*. Charakteryzuje je niska liczba

i udział gatunków charakterystycznych, a wiele z płatów zdominowanych jest przez ekspansywną trzęślicę modrą. Część z nich pozostaje pod negatywnym wpływem istniejącej infrastruktury melioracyjnej.

Reprezentatywność: ocena B (dobra) – Bory i lasy bagienne są reprezentowane zarówno przez zbiorowisko *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, jak i *Vaccinio uliginosi-Pinetum*

w postaci kilkunastu płatów. Charakteryzuje je niska liczba i udział gatunków charakterystycznych, a wiele z płatów zdominowanych jest przez ekspansywną trzęślicę modrą. Drzewostan w zależności od podtypu tworzą występujące w różnych proporcjach: sosna zwyczajna i brzoza omszona.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) –

powierzchnia siedliska zweryfikowana w ramach sporządzania dokumentacji do planu zadań ochronnych (Wilhelm M. 2022). Siedlisko zajmuje w obszarze 45,08 ha, co stanowi $> 0\%$ powierzchni tego siedliska w Polsce.

Stan zachowania: ocena C (średni lub zdegradowany) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana) Siedlisko posiada na przeważającej powierzchni średni stopień zachowania struktury, a lokalnie nawet zdegradowany. Poprawa stanu zachowania niektórych płatów może być trudna i długotrwała. W obrębie wielu płatów wyraźnie obniżone pokrycie torfowców $< 20\%$, a także bardzo ograniczone możliwości poprawy ze względu na przesuszenie siedliska oraz znaczną powierzchnię opionowaną przez ekspansywną trzęślicę modrą (*Molinia caerulea*). Charakterystyczne krzewinki występują z obniżoną obfitością, a ich skład gatunkowy ograniczony jest głównie do jednego gatunku bagna zwyczajnego *Ledum palustre*, z punktową domieszką borówki bagienniej *Vaccinium uliginosum*.

Na ograniczonych powierzchniach występuje głównie w różnych proporcjach *Ledum palustre*. Torfowce reprezentowane są przez torfowiec kończysty *Sphagnum fallax*.

Z innych gatunków charakterystycznych, punktowo w zależności od podtypu występują welnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum* żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, brzoza omszona *Betula pubescens*, narecznica szerokolistna *Dryopteris dilatata*,

a z torfowców dodatkowo torfowiec błotny *Sphagnum palustre*, torfowiec ostrolistny *Sphagnum capillifolium*.

b) Stopień zachowania funkcji – III (średnie lub niekorzystne perspektywy). Siedlisko o zróżnicowanym uwodnieniu, miejscami okresowo przesuszone, głównie w częściach peryferyjnych, tylko punktowo dobre warunki wilgotnościowe w obniżeniach, potorfiach

i rowach. Płaty siedliska z naturalnym odnowieniem właściwego drzewostanu z głównym udziałem *Pinus sylvestris* i *Betula pendula*. Rozwój siewek drzew budujących zbiorowisko może utrudniać trzęślica modra, która porasta runo nielicznymi ale zwartymi łanami. Jednak przy założeniu realizacji wszystkich zaplanowanych działań ochronnych perspektywy zachowania struktury większości powierzchni siedliska należy uznać za możliwe do osiągnięcia, choć trudne.

c) Możliwości odtworzenia – II (możliwe przy średnim nakładzie środków). Oczekiwane efekty jednakże będą możliwe do osiągnięcia w dłuższej perspektywie czasowej. W obszarze odnoszącym się do udziału martwego drewna poprawa możliwa poprzez utrzymanie niezakłóconego rozwoju siedliska, głównie w obszarach z inicjalną formą siedliska (oczekiwany poziom to przynajmniej 1-3 szt./ha). Na poprawę stanu siedliska powinno wpłynąć także zahamowanie odpływu wody (odcinkowe zasypanie rowów, budowa urządzeń hydrotechnicznych). Przywrócenie właściwej struktury i funkcji siedliska w obszarze przy obecnie obserwowanych zmianach klimatycznych będzie jednak trudne. Ponadto w celu poprawy warunków wskazane jest w pasie przynajmniej 25 m wokół torfowiska, wyznaczenie ostoi

różnorodności biologicznej.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca) – ocena wypadkowa z powyższych ocen. Ze względu na przekształcenie siedliska związane z długotrwałym odwodnieniem, wpływające na obniżoną różnorodność florystyczną i duży udział ekspansywnej trzęślicy modrej *Molinia caerulea*.

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi metodami i wytycznymi.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	U		b
M	B02.02		b
H	J02.01		b
H	I02		i
H	K02		i
H	M01.02		o
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b
H	X		b
L	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1.Eco-Expert. 2020. Waloryzacja Przyrodnicza Gminy Rymań (operat generalny). Mscr. wykonany na zlecenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty; 2.Wilhelm M. 2022. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH320065 Torfowisko Poradz w województwie zachodniopomorskim. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☒	Nie, ale jest w przygotowaniu
☐	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320065

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--